

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekosistema“ Taikos pr. 119, LT-94231
Klaipėda,
info@ekosistema.lt

2016-10-10
Į 2016-09-29

Nr. (28.4)-A4-10132
Nr. 16-269

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS – ŠEŠIŲ VĖJO JĖGAINIŲ KETURIUOSE ŽEMĖS SKLYPUOSE ESANČIUOSE GRIŠKABŪDYJE, GRIŠKABŪDŽIO SEN., ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACINĖJE TERITORIJOJE STATYBA IR EKSPLOATACIJA, POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė – UAB „Ekosistema“ Taikos pr. 119, LT-94231 Klaipėda, tel. (8 46) 43 04 63, faks. (8 46) 43 04 69, mob. tel.:(8 698) 47300, el.p. info@ekosistema.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Dalvaja“ Švietimo g. 3, LT-68187 Marijampolė, tel. (8 685) 55 473, el.p. sdujos@takas.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Marijampolės apskritis, Šakių rajono savivaldybė, Griškabūdžio seniūnija, Griškabūdžio mstl.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas Planuojamą ūkinę veiklą (toliau PŪV) numatoma vykdyti Šakių rajono savivaldybėje, Griškabūdžio seniūnijoje, Griškabūdžio mstl., sklypuose kad. Nr. 8440/0002:25, 8440/0002:94, 8440/0002:95, 8440/2:129. PŪV žemės sklypų naudojimo paskirtis – žemės ūkio. Žemės sklypai, kuriuose PŪV, nuosavybės teise priklauso fiziniams asmenis. Sklypus ir/ar jų dalis veiklai PŪV organizatorius išsinuomojo. Veiklos sklypai išsidėstę žemės ūkio teritorijų apsuptyje, artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolę 200÷1,14 m atstumu. Pagal 2011 metų surašymo duomenis Griškabūdžio miestelyje gyveno 857 gyventojai. Gretimybėse nėra gyvenamosios paskirties sklypų ir/ar gyvenamųjų namų. Žemės sklypams taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos: XXI. Žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai. Sklypuose statinių nėra. Sklypams Nr. 8440/0002:25, 8440/0002:95, 8440/0002:129 papildomai taikomos specialiosios sąlygos - XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos. Vadovaujantis Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planu ir bendrojo plano keitimo sprendiniais PŪV žemės sklypai patenka į žemės ūkio paskirties teritorijas. Šiuo metu rengiamo Šakių rajono savivaldybės bendrojo plano keitimo sprendiniuose jau yra numatytos alternatyvių energijos šaltinių naudojimui plėtos teritorijos, į kurias ir patektų planuojamos ūkinės veiklos sklypai. PŪV sklypuose nei jų gretimybėse nėra eksploatuojamų žemės gelmių telkinių (naudingų iškasenų, gėlo ir mineralinio vandens vandenviečių), įskaitant dirvožemio, geologinius procesus ir reiškinius (pvz., eroziją, sufoziją, karstus, nuošliaužas). Artimiausias geriamojo vandens gręžinys (vandenvietė) nuo planuojamų vėjo jėgainių į pietvakarius nutolęs apie 1,4 km atstumu, o artimiausias naudingųjų iškasenų telkinys fiksuojamas maždaug už 1,5 km į šiaurės rytus – Smilgių

molio telkinys (nenaudojamas). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija sklypai, kuriuose numatoma ūkinė veikla, pagal bendrojo kraštovaizdžio pobūdį priskirtini molingų lygumų kraštovaizdžiui, kuriam būdingas slėniuotumas. Vyraujantys medynai – beržas ir juodalksniai. Teritorijos sukultūrinimo pobūdis – agrarinis mažai urbanizuotas. Vadovaujantis Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros studijoje pateiktu vertingiausiu estetiniu požiūriu Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapiu, teritorijos, kurioje planuojama veikla, vizualinei struktūrai būdinga neišreikšta vertikaloji sąskaida, lyguminis kraštovaizdis su 1 lygmens videotopais (V0H3-d). Pagal horizontaliąją sąskaidą vyrauja atvirų pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis. Kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje nėra išreikštų dominantų. Šešių vėjo jėgainių įrengimas juose nežymiai pakeistų vizualinę vietos charakteristiką. Agrariniame mažai urbanizuotame kraštovaizdyje atsirastų vertikalūs dominuojantys elementai - technogeninio dizaino aukštuminiai statiniai, išskylantys virš esamų kraštovaizdžio elementų, tačiau šių statinių pati forma nėra labai išraiškinga, kad sukeltų didelį vizualinį poveikį aplinkoje ar užstotų ir/ar trukdytų apžvelgti saugomas ir/ar rekreacines teritorijas bei vertingas panoramas. Žemėnaudos struktūra sklypuose iš esmės taip pat nepakis, nes vėjo jėgainės yra vertikalūs statiniai ir jų pagrindo užimamas plotas yra nedidelis, o privažiavimų iki jėgainių įrengimas neįtakos gretimybėse esančių žemės ūkio sklypų. Tokiu būdu kraštovaizdžio ekologinis stabilumas (hidrologinis režimas, augalinė danga, dirvožemio struktūra bei erozijos sąlygos) nebus paveiktas. Vėjo jėgainių statybos vietose nėra randama saugomų gyvūnų ir augalų rūšių bei kitų saugotinų gamtos paveldo vertybių. Vadovaujantis Saugomų teritorijų kadastro duomenimis, planuojama teritorija nepatenka ir artimiausioje jai gretimoje aplinkoje nėra jokių Lietuvos Respublikos ar Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ saugomų teritorijų. Artimiausia saugoma teritorija Novos hidrografinis draustinis išsidėstęs vakarų kryptimi už maždaug 9,6 km. Kitos saugomos teritorijos nuo planuojamų vėjo jėgainių statybos vietos nutolusios didesniu atstumu. Planuojamos ūkinės veiklos sklype biotopų nėra, todėl informacija nepateikiama. Artimiausi vandens telkiniai: į rytus nuo veiklos sklypų pratekanti – upė Rogupis ir į šiaurę – upė Penta ir į pietus – upė Nova. Veiklos sklypai nepatenka į šių ir jokių kitų paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas ir/ar telkinių apsaugos zonas. Vadovaujantis kultūros vertybių registro duomenimis (<http://kvr.kpd.lt>), objekto teritorijoje ar jo gretimybėje nekilnojamosios kultūros vertybės neregistruotos. Artimiausia kultūros vertybė nuo vėjo jėgainių statybos vietų išsidėsčiusi 0,6 – 1,6 km atstumu. Neigiamas poveikis šiems objektams nenumatomas. Vėjo jėgainių įranga bus pagaminta specializuotose gamyklose, atvežta į vietą ir čia montuojama, pagrindinė įranga turės įdiegtas moderniausias ir naujausias technologijas. Statybų metu bus naudojamas specialios paskirties betonai – pamatams lieti ir plieno strypai. Suformavus pamatus ant jų bus montuojami jėgainių bokštai, kurie gali būti plieniniai arba betoniniai. Toliau montuojamos kitos konstrukcijos – rotorius ir mentės surenkami ant žemės ir visa konstrukcija keliami ir pritvirtinama bokšto viršuje. Numatomi nežymūs žemės kasybos darbai vėjo jėgainių pamatų statybos metu, užstatymo plotas kiekvienai vėjo jėgainei – apie 0,15-0,20 ha. PŪV organizatorius UAB „Dalvaja“ numato performuoti 4 žemės sklypus ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti 6 vėjo jėgaines, kurių kiekvienos galia numatoma iki 2 MW, bendras aukštis iki 100 m. PŪV organizatorius numato statyti Vestas V66, 1650 kW modelio vėjo jėgaines. Vienos vėjo jėgainės nominali galia, 1,65 mW, sparnuotės diametras 66 m, bokšto aukštis 67 m, gamintojo deklaruojamas garso lygis 102,5 dBA, sparnuotės apsisukimai, esant nominaliam galingumui 19 apsisukimų per minutę, menčių skaičius, 3. Sklypai vėjo jėgainių statybai planuojamoje teritorijoje bus formuojami taip, kad būtų užtikrintas efektyvus vėjo jėgainių darbas, kad vėjo jėgainių bokštai sudarytų tam tikrą kompoziciją kraštovaizdyje, kad maksimaliai būtų sumažintas vėjo jėgainių poveikis gretimoms teritorijoms. Preliminari vėjo jėgainių eksploatacijos pradžia nėra tiksliai nustatyta – planuojama 2017–2019 m. Vėjo jėgainių eksploatacijos metu vanduo nenaudojamas, todėl gamybinių nuotekų susidarymo ši veikla neįtakos. Pastovios darbo vietos nebus sukuriamos, todėl buitinių nuotekų taip pat nesusidarys. Objekto eksploatacijos metu atliekų nesusidarys. Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija aplinkos oro, dirvožemio ar vandens taršos neįtakos. Eksploatacijos laikotarpiu vėjo jėgainės bus valdomos nuotoliniu būdu, aptarnaujantis autotransportas atvyks tik gedimų arba techninio patikrinimo atveju.

Atlikti skaičiavimai dienos ir vakaro periodu, kai vėjo jėgainės veiks pilnu pajėgumu, kai jų garso lygis sieks 102,5 dBA, triukšmo lygio zonų, siekiančių 55 dBA beveik nesusidaro, o vakaro periodu triukšmo lygis iki 50 dBA sumažėja už 90÷120 m nuo vėjo jėgainių bokštų, priklausomai nuo jų išsidėstymo. Kadangi triukšmo ribinis lygis nakties periodu (22-06 val.) yra nedidelis ir siekia tik 45 dBA, tai eksploatuojant vėjo jėgaines šiuo paros periodu numatoma riboti vėjo jėgainių darbą, kad jėgainių skleidžiamas triukšmas neviršytų 99 dBA. Atlikus skaičiavimus nakties periodu nustatyta, kad leistinas nakties periodu triukšmo lygis $LTL = 45dB(A)$ (*kadangi triukšmo lygis yra pastovus tai maksimali ir ekvivalentinė triukšmo reikšmės sutampa; per visą paros laikotarpį darbo režimas nekinta, todėl imama mažiausia ribinė vertė, nustatyta nakties periodui*) bus pasiekiamas už 100÷150 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje tarp vėjo jėgainių Nr. 1÷5 triukšmo zonos apsijungia į vieną, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Tikslėniam galimo šešėliavimo artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertinimui atliktas modeliavimas programa WindPRO (versija 3.0) – pačiu blogiausiu variantu, priimant, kad visų pastatų visi langai yra orientuoti į vėjo jėgaines („Green House Mode“). Taip pat skaičiavimams naudoti realūs Kauno meteorologinės stoties duomenys apie saulės švytėjimo trukmę Lietuvoje. Iš šešėliavimo sklaidos rezultatų matyti, kad planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks. Pagal analogiškų vėjo jėgainių techninius duomenis generatoriaus, veikiančio pilna galia EML energijos srauto tankis (SLV) yra lygus $24 \mu W/cm^2$. Šis tankis matuojamas 1 m atstumu nuo generatoriaus. Elektros lauko stipris 1 m atstumu nuo generatoriaus siekia 8 kV/m. Kadangi generatorius yra gondoloje, aukštai virš žemės, EML stipris, kuris kinta pagal kubinę atstumo priklausomybę, visiškai neturės poveikio aplinkai, nes neviršys leistinos normos – 15 kV/m ir netgi nesieks 0,5 kV/m. Todėl galime teigti, kad neigiamo poveikio elektromagnetinės spinduliuotės (elektromagnetinių laukų susidarymo) aspektu nebus.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Atsižvelgiant į PŪV vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, PŪV reikšmingumo Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas yra netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. PŪV užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. PŪV vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veikos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.4. Atliekant vėjo elektrinių projektavimo darbus vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr.626 „Dėl informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašas“ nuostatomis.

6.5. PŪV organizatorius privalo užtikrinti, kad PŪV bus vykdoma žemės sklypuose, kurių naudojimo būdas atitiks teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Lietuvos Respublikos Seimo 2012-06-26 nutarimu Nr. XI-2133 patvirtintoje Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje numatoma kuo geriau panaudoti vietinius išteklius, tame tarpe ir vėjo energiją, o kartu mažinti kuro importą bei pagerinti aplinkosaugos būklę.

7.2. Pagal atrankos išvada pateiktą informaciją vėjo jėgainių elektromagnetinio lauko stiprumas susidarys greta elektros generatoriaus vėjo jėgainėse, jis yra silpnas ir nekelia didesnės rizikos gyventojų sveikatai.

7.3. Pagal atrankos išvada pateiktą informaciją, pagal atliktus mirgėjimo modeliavimo rezultatus prognozuojama, kad veikiant vėjo jėgainėms gyvenamoji aplinka nepateks į planuojamą vėjo jėgainių šešėliavimo zoną.

7.4. Pagal atrankos išvada pateiktą informaciją bei atliktus modeliavimo rezultatus vėjo jėgainių skleidžiamas triukšmo lygis neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 nustatytų ribinių triukšmo lygio reikšmių gyvenamojoje aplinkoje.

7.5. Vėjo jėgainės statyba neplanuojama vaizdingo kraštovaizdžio, saugomose, kultūros paveldo vertybių teritorijoje ir jų vizualinės apsaugos zonose. Rekreacinės vertės PŪV teritorija neturi. Teritorijoje nėra estetiniu ar ekologiniu požiūriu vertingų objektų.

7.6. PŪV teritorija nepatenka į „Natura 2000“ teritorijas, numatyti darbai bei veikla nepažeis saugomų teritorijų reglamento, nesąlygos vertingų ar retų rūšių buveinių (ekosistemų) išnykimo ar pažeidimo.

7.7. PŪV organizatorius numato atlikti PŪV poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kurio metu vėjo jėgainėms bus suformuota sanitarinės apsaugos zona.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir įgyvendinus 6. Pastabos, pasiūlymai 6.4., 6.5. p. nurodytas sąlygas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – šešių vėjo jėgainių keturiuose žemės sklypuose esančiuose Griškabūdyje, Griškabūdžio sen., Šakių rajono savivaldybės administracinėje teritorijoje statyba ir eksploatacija poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 9 ir 10 dalių nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę atsakingai institucijai – Aplinkos apsaugos agentūrai, teikti pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

 Justina Čermienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2016-10-10 RAŠTO NR. (28.4)-A4- 10132
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

1. UAB „Dalvaja“

El.p. sdujos@takas.lt

2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentui

El. p. marijampole@nvsc.lt

3. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės skyriui

El. p. marijampole@heritage.lt

4. Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

El. p. marijampole.pgv@vpgt.lt

5. Šakių rajono savivaldybės administracijai

El. p. priimamasis@šakiai.lt

Žiniai:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui

El. p. mraad@mrd.am.lt